

Algemene politieke beschouwingen van de ChristenUniefractie bij de begroting 2016.

Het jaar 2015 is een jaar geweest met grote veranderingen.

Op wereldniveau heeft de vluchtelingenproblematiek zeker wel de top 3 van de problemen gehaald.

Na een lange aanlooptijd heeft de gemeenteraad in het afgelopen voorjaar bij meerderheid positief besloten om het AZC in Barlo te heropenen voor een periode van 5 jaar. Dit besluit zal voor de direct betrokkenen in de omgeving zeker niet zonder enige overlast zijn.

Wij vertrouwen erop dat, samen met de diverse betrokken instanties en de buurt, dit tot een goed einde zal worden gebracht.

Ondanks de consequenties die dit heeft voor de betrokkenen heeft de ChristenUniefractie toch haar verantwoordelijkheid willen en durven nemen om ook voor de vluchteling en de asielzoeker de ruimte te bieden die wij in onze gemeente hebben.

Naast de opvang van de asielzoekers heeft de problematiek rond de doorstroming van statushouders onze aandacht.

Onze vraag 1 aan het college is:

Wat is de stand van zaken rond de huisvesting van statushouders op dit moment en voldoen wij aan de minimale aantallen? Heeft deze huisvestingsverplichting consequenties voor andere zorg voor huisvesting? (Denk aan lage-huurwoningen voor mensen met een bijstandsuitkering en jongeren).

Als ChristenUniefractie zijn wij bereid om ook in onze gemeente te bezien waar nog ruimte te vinden is voor opvang of huisvesting van statushouders. Op deze manier zou de druk op asielcentra en noodopvang verminderd kunnen worden.

Mocht de verkoop van het Hoge Veld niet doorgaan of wanneer de nieuwe eigenaar tijdelijk de mogelijkheid heeft om hier statushouders in te huisvesten, dan zullen wij voorstellen in die richting positief benaderen.

Mondiaal niveau.

Op Europees en nationaal niveau lijkt de economie zich te stabiliseren en een heel aantal Europese landen lijkt hun financiële crisis onder controle te hebben.

Op nationaal niveau lijkt de economie ook aan te trekken: er zijn minder ontslaggrondes in de verschillende sectoren en landelijk lijkt de banengroei weer aan te trekken.

Vraag 2 aan het college:

Wat zijn de actuele cijfers van uitkeringsgerechtigden en hoe is het verloop hiervan in onze gemeente? Is er een significant verschil met landelijke en regionale trends?

Ook de woningmarkt lijkt duidelijk aan te trekken, vooral in de koopsector. Dit is zeker voor de verkopende partij een positieve ontwikkeling en het heeft een positief effect op de werkgelegenheid en op de doorstroming in de woningmarkt.

Lokaal niveau.

Op lokaal niveau hebben zich ook grote veranderingen voorgedaan en dan vooral in de zorgsector (hier komen wij verder op in de beschouwingen nog op terug).

Ook in de detailhandel doen zich ontwikkelingen voor.

Geef geloof een stem

Dat het aantal winkels afneemt is al jaren een feit op zich. Dit heeft onder meer te maken met de opkomst van de digitale aankopen. Deze ontwikkeling zal doorgaan en nog versterkt worden door de demografische ontwikkelingen, de "krimp". Het is noodzakelijk dat de grootte van de kernwinkelgebieden hierop worden aangepast. Deze moeten dus compacter worden.

Voor ons als ChristenUnie is de grootste verandering in de gemeente Aalten de algehele openstelling van de winkels op zondag. Wij blijven het jammer vinden dat ook in onze gemeente de algemene Christelijke normen en waarden steeds meer aan de kant worden geschoven. Door deze besluitvorming is er een heel aantal collectieve dagen van rust uit onze samenleving weggehaald. Dit geldt zowel voor werkgevers als werknemers. Tot nu toe is er alleen door een aantal supermarkten gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot openstelling op alle zondagen. Wij hopen van harte dat dit zo blijven zal en dat de winkeliersverenigingen voor hun leden terughoudend zullen blijven wat de zondagsopening betreft. Zo kan de collectiviteit van rustdagen nog enigszins gewaarborgd blijven.

Een ander onderdeel van verandering dat iedereen in de dorpskern van Aalten in het oog springt, is de huisvesting van onze ambtenaren en van ons bestuurscentrum. Als ChristenUniefractionarissen spreken wij dan ook graag de wens uit dat binnen afzienbare tijd zowel de ambtenaren als de bestuurders weer een locatie aan de Markt ter beschikking hebben die zowel bouwtechnisch als milieutechnische weer aan de eisen van deze tijd voldoet. We hopen ook dat dit voor een financieel bedrag kan dat binnen de geraamde exploitatiekosten past. Daarmee zal de Markt weer de uitstraling als marktplein krijgen die we graag tot zijn recht zien komen.

De toekomst.

Wij hebben een heel aantal zaken genoemd die zich hebben voorgedaan of die zich voordoen. We willen zeker niet de illusie willen wekken dat daarmee alles is gezegd. Graag willen wij ook vooruit kijken naar de nieuwe ontwikkelingen in het licht van de begroting 2016. Wij zullen onze opmerkingen plaatsen bij de onderwerpen die voor ons als ChristenUnie van wezenlijk belang zijn. De visie die ons daarbij voor ogen staat komt uit ons verkiezingsprogramma zoals wij dat verwoord hebben in de inleiding, n.l. dat onze politieke uitgangspunten gebaseerd zijn op de Bijbel. Gods woord dat voor ons de grondslag is van ons doen en denken.

Geef geloof een stem

Wij kunnen hier de woorden van Micha 6:8 invullen, waar het zegt:
*Hij heeft u, mens, bekendgemaakt wat goed is
en wat de Here van u vraagt:
niets anders dan recht te doen
goedertierenheid lief te hebben
en ootmoedig te wandelen met uw God.*

Daar willen wij ons door laten leiden. Wij zullen ook het coalitieakkoord nog tegen het licht houden om te kijken wat er op schema ligt of wat nog extra aandacht nodig heeft.

Transities in de zorg.

Het eerste punt dat voor ons, en denk ik voor alle fracties heel belangrijk is: De transities in de zorg. Het gaat hier over de kanteling van de WMO, de overgang van de jeugdzorg naar de gemeentes en de implementatie van de participatie wet.

Voor zover wij kunnen overzien hebben zich in onze gemeente, op het gebied van de 3 transities, tot nu toe geen grote problemen voorgedaan.

Vraag 3 aan het college:

Kan het college dit bevestigen en ook met cijfers onderbouwen?

Wat betreft de overgang van de verschillende stromen bevolkingsgroepen die onder de participatiewet zijn gaan vallen, zijn er al een aantal besluiten gevallen.

Een aantal beslissingen zullen zeer binnenkort moeten worden genomen.

Wat voor de ChristenUnie centraal staat is niet het proces op zich maar de cliënt achter dit proces.

Daar zal het om moeten gaan en daar willen wij de zorg voor dragen.

Dat kan tot gevolg hebben dat het soms iets minder snel gaat dan gepland.

Wat ons betreft gaat zorgvuldigheid hierin boven snelheid.

Als ChristenUnie willen wij meewerken vanuit het principe: wat dichtbij huis kan, willen wij graag dicht bij huis doen.

Wat op afstand gedaan moet worden om dat daar betere faciliteiten beschikbaar zijn, of omdat het om andere redenen moet, zal op afstand gedaan moeten worden.

Voor ons weegt de noodzaak zwaar om arbeidsplekken te creëren in onze gemeente voor mensen die vallen onder de participatiewet.

Wij stellen dan ook voor om de uitbreiding die in de begroting wordt voorgesteld met 1 FTE om de VPB uit te voeren, bij voorkeur in te laten vullen door iemand die onder deze wet valt. Verder dat nadrukkelijk wordt gekeken naar de mogelijkheid mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te stellen, alvorens op een andere manier de vacatures in te vullen.

Vraag 4: aan het college:

Is het college bereid om dit toe te zeggen?

Ook willen wij van het college weten of men actief aan het werk is om mensen die vallen onder de participatiewet arbeidsplaatsen dan wel werkervaringsplaatsen of stage plaatsen

Geef geloof een stem

aan te bieden.

En hoe denkt het college de komende jaren onze gemeentelijke verplichting in die zin in te vullen?

Vooruitlopend op de besluitvorming is de ChristenUnie er voorstander van om de uitvoering van een groot deel van de participatie wet onder te brengen bij de SDOA of een soortgelijke organisatie.

Hierbij gaat onze voorkeur ernaar uit om dat op termijn ook te doen met bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen die organisatie, zoals die door de raad wordt voorgesteld. De uitvoering van de participatiewet vraagt voldoende body om daadkrachtig te kunnen werken en ook regionale afstemming. Gemeentes moeten geen concurrenten van elkaar zijn maar elkaar juist zoveel mogelijk versterken. Dit is bijvoorbeeld van groot belang bij de benadering van de werkgevers.

Ook de achtervang zal goed geregeld moeten zijn voor mensen die op basis van detachering werkzaam zijn in het bedrijfsleven.

Enzaamheid/ investeren in gezinnen.

Een ander punt waar wij ons als ChristenUnie echt zorgen om maken en waar we daarom ook expliciet aandacht voor vragen is de vereenzaming in onze samenleving.

Er komen steeds vaker berichten naar buiten waaruit blijkt dat dit probleem zich ook in onze samenleving voor doet.

Wij verzoeken het college dan ook om hier extra alert op te zijn en dit ook in de zogenaamde keukentafelgesprekken ter sprake te brengen.

Dit is juist het moment dat de gemeente op een natuurlijk moment achter de voordeur kijkt en hier signalen van kan opvangen.

Vraag 5 aan het college:

Kan het college aangeven hoe hier tot nu toe mee is omgegaan en wat de mogelijkheden zijn om deze signaalfunctie te gaan gebruiken?

Hoe wordt er ingezet om mensen sociaal te activeren?

Ook dient bij de Jeugd en in de jeugdzorg extra aandacht te worden besteed aan jongeren die komen uit gebroken gezinnen. Steeds meer (jonge)kinderen zijn betrokken bij situaties waar ouders uit elkaar gaan. Ook voor kinderen geldt, net als voor iedereen, dat welbevinden leidt tot goed functioneren in deze maatschappij. Zo kunnen ze zich zorgeloos en gezond ontwikkelen.

Wij willen dan ook zien dat het Centrum voor Jeugd en Gezin loket hier expliciete aandacht voor heeft.

Als bijlage bij deze Algemene Beschouwingen voegen wij voor zowel de raad als het college een politieke handreiking van de ChristenUnie toe, die over deze problematiek gaat.

Welzijnswerk.

Wat betreft de ontwikkelingen rond Figulus zijn wij kritisch.

Wij volgen nadrukkelijk hoe een en ander zich dit op dit moment verder ontwikkelt.

In hoeverre de prestatieafspraken nagekomen worden en hoe het welzijnswerk eruit gaat zien na 2016, moet duidelijk gestalte krijgen zodat de raad in 2015 de nodige besluiten kan nemen.

Geef geloof een stem

Dan zal ook duidelijk worden of en in hoeverre we met Figulus doorgaan en welke andere wegen we wellicht moeten zoeken.

Schuld hulpverlening/schuldsanering.

Het onderwerp schuldhulpverlening en schuldsanering heeft onze aandacht.

Wij weten uit de termijnagenda dat hier binnenkort nieuwe voorstellen voor komen vanuit het college.

Wij wachten die voorstellen af maar zouden graag zien dat de gelden voor chronisch zieken en gehandicapten op een zodanige manier worden aangewend dat juist de zwakste groep het meest profijt hier van heeft .

Hierbij is van groot belang is:

- dat er oog is voor het individu
- dat er geprobeerd moet worden om de zogenaamde armoedeval te voorkomen dan wel te minimaliseren.
- dat bij de schuldhulpverlening veel aandacht is voor preventie zodat voorkomen wordt dat mensen in de problemen geraken en dat herhaling zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Bij heel veel zaken geldt: voorkomen is beter dan genezen, dat geldt bij schuldhulp en schuldhulpverlening zeker.

Coalitie akkoord.

Vanuit het coalitie programma willen wij als ChristenUnie nog extra aandacht vragen voor de paragraaf over duurzaamheid.

Nu bekend is dat de subsidie voor de sanering van asbest daken in ruil voor zonnepanelen niet is opgebruikt, verzoeken wij het college om hierover met de provincie in contact te treden met de volgende vraag:

Is het mogelijk dat deze subsidie vorm wordt verlengd en kan die ook worden uitgebreid naar burgers binnen de bebouwde kom omdat daar nog veel asbest daken liggen?

Verder zouden wij graag vernemen hoe de stand van zaken is rond de voortzetting van de maatschappelijke stage?

Vraag 6 aan het college:

Is er een overzicht verkrijgbaar waar uit blijkt wat er in Aalten zoal wordt gedaan aan maatschappelijke stage?

Het punt rond de zwemvaardigheid van leerlingen bij het verlaten van het basis onderwijs behoeft enige aandacht.

Nu er ook in Aalten binnenkort ongetwijfeld meer kinderen zullen zijn van buitenlandse afkomst is het goed om te monitoren of de afspraken zoals die in het coalitie akkoord staan ook zijn of worden nagekomen.

Vraag 7 aan het college:

Heeft het college van het afgelopen jaar al cijfers? Of zijn die nog te achterhalen?

Op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling willen wij voor het komende jaar expliciete

aandacht om leegstand te voorkomen.

De hoeveelheid sociale huurwoningen en de jongeren huisvesting zullen zeker onderwerp van gesprek moeten zijn tijdens de prestatieafspraken met de woningbouw corporatie.

Vraag 8 aan het college:

Komt het college in 2016 nog met voorstellen betreffende sloop/herbestemming of alternatieve invulling van leegstaande panden in onze gemeente?

Specifiek over de begroting 2016 heeft de ChristenUnie nog de volgende punten te melden:

1. Als ChristenUnie fractie vinden wij de keuze van het college om de kostendekkendheid rond de rioolheffing voor een aantal jaren los te laten, geen goede keuze. Wij hadden liever gezien dat de kostendekkendheid op niveau was gebleven en dat de OZB- tarieven waren aangepast zodat er wel aan de voorwaarde van max.3% woonlasten stijging was voldaan.
2. Voor zover onze kennis reikt, lijkt deze begroting en zijn uitgangspositie voor wat betreft de vermogensopbouw en de exploitatie er goed uit te zien. Hierbij moet zeker opgemerkt worden dat er voor de jaren 2017-2019 nog wel stappen gemaakt moeten worden. Er zijn in die jaren nog veel onbekende factoren. Hoe de ontwikkelingen zullen gaan, zowel aan de inkomsten als aan de uitgaven kant, dat weten we niet precies. En we willen de begroting voor de komende jaren ook sluitend houden.
3. Het financiële risico rond de ontmanteling van Hameland wordt ook door ons onderschreven. De ontwikkelingen staan niet stil zowel niet wat betreft de afwikkeling rond de ontmanteling als ook de rijksuitkering rond de WSW oude stijl. Het is goed dat er voor het maximum bedrag (volgens het transitie document) waarvoor de gemeente Aalten garant moet staan een voorziening is gevormd. Als fractie blijven wij dit dossier kritisch volgen, zeker op het terrein voor de SW- mensen die beschut binnen werken. Hierover zullen duidelijk kaders moeten worden gemaakt en ook ten uitvoer worden gebracht. Binnen de nieuwe participatiewet zal deze groep, ook al hebben ze een andere naam, de nodige aandacht vragen en wat ons betreft ook krijgen. Vraag 9 aan het college:
In het totaaloverzicht staat de post Participatie PM.
In de beantwoording is aangegeven dat bij najaarsnota de bedragen bekend zijn. Is er nu al een tipje van de sluier op te lichten? En de bedragen waar het om gaat staan toch in al onder andere posten in de begroting?
In het dekkingsplan wordt een bezuiniging op gevoerd van 7.500 euro voor begeleiding van nieuwkomers/statushouders is dit wel reëel met de huidige stand van zaken? En moet dit bedrag niet eerder verhoogd worden dan verlaagd?
4. De taakstellende bezuiniging rond de sport, zowel binnen- als buitensport, roept bij ons toch wel vragen op. De meeste accommodaties zijn op orde. Dat klopt dan wel. Op de locatie Sportpark Zuid liggen nog wensen. (de eerste fase is in uitvoer maar er ligt ook nog

Geef geloof een stem

een 2^e fase) en ook de Pony- en Paardensport heeft nog wensen kenbaar gemaakt. Wanneer komt hierover besluitvorming en in welke richting denkt het college hierover?

Vraag 10 aan het college:

Kan het college aangeven hoe de opbrengsten van de sportaccommodaties van de gemeente Aalten zich verhouden met onze buurgemeentes in de Achterhoek? Is hier sprake van marktconforme prijzen?

5. Op het gebied van de afvalstoffen inzameling wordt gemeld dat daar binnenkort met een nieuw beleidsplan naar buiten wordt getreden. Onze fractie hoopt dat de insteek zal zijn dat het principe "de vervuiler betaalt" niet wordt losgelaten en dat er weer een nieuwe stimulans komt om nog meer te scheiden of liever nog: dat het niet verkrijgen van afval wordt gestimuleerd zodat de gemeente Aalten weer mee kan doen in de top van milieubewuste gemeentes. Zo zal de burger de al jaren lage lasten en het hoge afvalscheidingsgedrag kunnen vasthouden of terugkrijgen.

Tot slot willen wij iedereen bedanken voor de inbreng rond deze procedure om te komen tot een goedgekeurde begroting 2016.

Wij hopen dat u dit stuk met interesse hebt gelezen en wensen iedereen die met de uitvoering is belast van harte Gods zegen toe bij het werk wat van hem of haar wordt gevraagd.

Fractie ChristenUnie.

Johan Pennings.
Hanny Noorman.

De vragen aan het college op een rij:

1. Wat is de stand van zaken rond de huisvesting van statushouders op dit moment en voldoen wij aan de minimale aantallen? Heeft deze huisvestingsverplichting consequenties voor andere zorg voor huisvesting? (Denk aan lage-huurwoningen voor mensen met een bijstandsuitkering en jongeren).
2. Wat zijn de actuele cijfers van uitkeringsgerechtigden en hoe is het verloop hiervan in onze gemeente? Is er een significant verschil met landelijke en regionale trends?
3. Voor zover wij kunnen overzien hebben zich in onze gemeente, op het gebied van de 3 transities, tot nu toe geen grote problemen voorgedaan. Kan het college dit bevestigen en ook met cijfers onderbouwen?

4. Voor ons weegt de noodzaak zwaar om arbeidsplekken te creëren in onze gemeente voor mensen die vallen onder de participatiewet.
Wij stellen dan ook voor om de uitbreiding die in de begroting wordt voorgesteld met 1 FTE om de VPB uit te voeren, bij voorkeur in te laten vullen door iemand die onder deze wet valt. Verder dat nadrukkelijk wordt gekeken naar de mogelijkheid mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te stellen, alvorens op een andere manier de vacatures in te vullen.
Is het college bereid om dit toe te zeggen?
Ook willen wij van het college weten of men actief aan het werk is om mensen die vallen onder de participatiewet arbeidsplaatsen dan wel werkervaringsplaatsen of stage plaatsen aan te bieden.
En hoe denkt het college de komende jaren onze gemeentelijke verplichting in die zin in te vullen?
5. Een ander punt waar wij ons als ChristenUnie echt zorgen om maken en waar we daarom ook expliciet aandacht voor vragen is de vereenzaming in onze samenleving.
Er komen steeds vaker berichten naar buiten waaruit blijkt dat dit probleem zich ook in onze samenleving voor doet.
Wij verzoeken het college dan ook om hier extra alert op te zijn en dit ook in de zogenaamde keukentafel gesprekken ter sprake te brengen.
Dit is ook het moment dat de gemeente op een natuurlijk moment achter de voordeur kijkt en hier signalen van kan opvangen.
Kan het college aangeven hoe hier tot nu toe mee is omgegaan en wat de mogelijkheden zijn om deze signaalfunctie te gaan gebruiken?
Hoe wordt er ingezet om mensen sociaal te activeren?
6. Is er een overzicht verkrijgbaar waar uit blijkt wat er in Aalten zoal wordt gedaan aan maatschappelijke stage?
7. Het punt rond de zwemvaardigheid van leerlingen bij het verlaten van het basis onderwijs heeft enige aandacht.
Nu er ook in Aalten binnenkort ongetwijfeld meer kinderen zullen zijn van buitenlandse afkomst is het goed om te monitoren of de afspraken zoals die in het coalitie akkoord staan ook zijn of worden nagekomen.
Heeft het college van het afgelopen jaar al cijfers? Of zijn die nog te achterhalen?
8. Komt het college in 2016 nog met voorstellen betreffende sloop/herbestemming of alternatieve invulling van leegstaande panden in onze gemeente?
9. In het totaaloverzicht staat de post Participatie PM.
In de beantwoording is aangegeven dat bij najaarsnota de bedragen bekend zijn. Is er nu al een tipje van de sluier op te lichten? En de bedragen waar het om gaat staan toch in al onder andere posten in de begroting?

In het dekkingsplan wordt een bezuiniging op gevoerd van 7.500 euro voor begeleiding van nieuwkomers/statushouders is dit wel reëel met de huidige stand van zaken? En moet dit bedrag niet eerder verhoogd worden dan verlaagd?

10. Kan het college aangeven hoe de opbrengsten van de sportaccommodaties van de gemeente Aalten zich verhouden met onze buurgemeentes in de Achterhoek? Is hier sprake van marktconforme prijzen?

Vanuit het coalitie programma willen wij als ChristenUnie nog extra aandacht vragen voor de paragraaf over duurzaamheid.

Nu bekend is dat de subsidie voor de sanering van asbest daken in ruil voor zonnepanelen niet is opgebruikt, verzoeken wij het college om hierover met de provincie in contact te treden met de volgende vraag:

Is het mogelijk dat deze subsidievorm wordt verlengd en kan die ook worden uitgebreid naar burgerwoningen binnen de bebouwde kom omdat daar nog veel asbest daken liggen?

Bijlage

Een gedeelte uit:

**Politieke handleiding van de ChristenUnie
Investeren in Gezinnen.**

Mogelijkheden voor gemeentelijk beleid

Er zijn een aantal momenten te onderscheiden als het gaat om investeren in relaties. Voor elk van deze momenten zou idealiter aandacht in het gemeentelijk beleid moeten zijn.

Idealiter is in het gemeentelijk beleid aandacht voor al deze stadia. Zo concludeert het NJI dat in het huidige aanbod aan ondersteuning vooral aandacht is voor risicogroepen, en dat juist een preventief aanbod voor een bredere doelgroep aanstaande ouders ontbreekt. Afhankelijk van de situatie in uw gemeente kunt u pleiten voor meer aandacht voor een of meer van deze momenten. Hieronder worden de stadia beschreven, inclusief voorbeelden van mogelijk beleid. Deze voorbeelden hoeft de gemeente niet altijd zelf uit te voeren of te financieren, soms is het al voldoende dat (aanstaande) ouders gewezen wordt op mogelijkheden die er zijn.

U kunt onderstaande gebruiken bij de beoordeling van het huidige gemeentelijk gezondheidsbeleid (verplicht volgens wpg art 13, tweede lid) en het beleidsplan jeugdhulp dat uw gemeente heeft op basis van de Jeugdwet. Mogelijk kunt u bijvoorbeeld vragen om het huidige beleid te herzien. Of, als er nog geen jeugd- en gezinsbeleid is, vragen om een beleidsnota. Ook hierbij kunt u de factsheet weer gebruiken om de urgentie duidelijk te maken.

De hieronder genoemde voorbeelden kunnen raadsleden gebruiken als illustratie van de mogelijkheden, bijvoorbeeld in het debat in de raad. Wethouders kunnen ze gebruiken als inspiratie voor beleid.

“Er is nog geen vuiltje aan de lucht” (Preventie)

Voorkomen is beter dan genezen zegt het spreekwoord. Als je door middel van een gerichte preventieve aanpak relatieproblemen kunt voorkomen is de winst het grootst (en vermoedelijk de kosten / inspanning het minst). Je kunt daarbij denken aan voorlichting bij de zwangerschap, bijvoorbeeld door via de zwangerschapscursussen of via het aanbieden van een (online)cursus aanstaande ouders voor te bereiden op de veranderingen die in hun relaties zullen plaatsvinden.

Aanstaande ouders hebben een grote informatiehonger, en staan dus vaak open voor informatie, tips etc. Het NJI zegt over prenatale voorlichting: “De aandacht voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap komen daarbij nauwelijks aan de orde”. En Anthonijsz e.a. (2010) zeggen: “het is belangrijk dat jonge ouders zich ervan bewust zijn dat hun relatie zich in een kwetsbare periode verkeert. De impact van de stress kan worden verminderd wanneer de ouders dit inzicht verwerven, hierover kunnen praten en zich dit bewust zijn en bereid zijn om hier mee om te gaan. (...) veel ouders kunnen baat hebben bij begeleiding door professionals’. Kortom, concludeert het NJI, informatie en steun bij de voorbereiding op het ouderschap en de opvoeding is in Nederland niet vanzelfsprekend, terwijl de indruk bestaat dat velen daarmee wel geholpen zouden zijn.

Een mooi voorbeeld van preventie is de cursus die www.pinkcloud.nu aanbiedt aan aanstaande ouders. Aanstaande ouders kunnen middels een online cursus anoniem vanuit huis samen zich voorbereiden op het ouderschap en de impact daarvan op hun relatie. Via de gemeentelijke website van het CJG en via de verloskundigen kan bijvoorbeeld worden doorverwezen naar betrouwbare literatuur en cursussen en trainingen.

Verloskundigenpraktijken willen soms ook heel graag iets met relatieversterking, zij hebben het eerste contact met aanstaande ouders. Maak hen dus een van de gesprekspartners.

“Vinden we elkaar nog wel zo leuk?” (vroegsignalering en ondersteuning)

Elke relatie kent haar crisis. Dat hoeft niet direct tot een groot probleem te leiden, maar zal het wel worden als de crisis voortduurt en/of verdiept. Essentieel is dat dit vroeg wordt gesignaleerd. Maak mensen daarom bewust dat het niet gek is om hulp te vragen als het even niet zo lekker loopt. Dan moet er wel een laagdrempelig aanspreekpunt of ondersteuningsprogramma beschikbaar zijn. Dat kan bijvoorbeeld heel goed via het CJG in combinatie met maatschappelijk werk en/of een relatietherapeut. Voor veel mensen kan een gang naar het CJG een te hoge drempel zijn. Zorg voor die groep dat er in ieder geval informatie op de website van het CJG te vinden is over hulp bij relatieproblemen (tips verwijzing naar literatuur, hulpaanbod etc.

- Veel gemeentelijke (CJG-)websites missen deze informatie.

- Relatietherapie wordt niet meer vergoed door de zorgverzekering. In hoeverre wil de gemeente zo nodig bijspringen, bijvoorbeeld via de bijzondere bijstand?
Tip: Kijk eens wat er te vinden is aan informatie op de website van het CJG over hulp bij relatieproblemen en stel dit zo nodig aan de kaak.

“Het knettert, we liggen op ramkoers” (mediation)

Er is nu sprake van een serieuze crisis. Het is de vraag of de relatie nog te redden is, maar een intensief mediationtraject kan soms helpen (of in ieder geval voorkomen dat het uitloopt op een vechtscheiding). Hier zit ook een groot belang voor de gemeente. Als gemeente zou je dus een mediationtraject best actief mogen promoten of faciliteren. Zeker als er kinderen in het spel zijn. Als je een vechtscheiding met alle trauma's kunt voorkomen, zal dat ongetwijfeld kosten in de jeugdhulp besparen. Het is dan van belang dat een mediationtraject in het pakket van bijvoorbeeld maatschappelijk werk of het CJG is opgenomen en dat dit actief gecommuniceerd wordt. Zowel naar de bevolking toe (bv via de website van het CJG), maar ook naar bijvoorbeeld scholen, huisartsen, politie, etc... Je kunt dit punt bijvoorbeeld meenemen bij de behandeling van het beleidsplan Jeugd.

“Het leed is geschiedt” (nazorg)

De breuk is een feit. Maar daarmee de zorg voor de gemeente nog niet weggenomen. Juist nu manifesteren zich vaak nog diverse problemen zoals rondom de huisvesting, financiën, kinderen, etc.

Een nazorgprogramma is dan zeker van belang. De gemeente kan hier een actieve rol in spelen, omdat er meerdere contactmomenten met de gemeente zijn die verband houden met een scheiding (denk bv aan het verhuizen van één van de partners of het aanvragen van een uitkering).

In de handreiking is een groot aantal informatiebronnen opgesomd; hier zitten ook een aantal voorbeelden in van nazorg. Uiteindelijk is het vooral de vraag of de gemeente iets wil doen, en komt het vervolgens met de 'hoe-vraag' wel goed.